

รธน. มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗

พ.ร.บ. สุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๗

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มีเจตนารมณ์ให้บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่สิทธิดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติด้วย ขณะนี้ ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติรับรองเรื่องสิทธิของบุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม สำหรับพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๗ บัญญัติเพื่อการควบคุมการจำหน่ายสุราโดยการตรวจสอบให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ เพื่อให้ประชาชนบริโภคโดยไม่มีอันตรายต่อสุขภาพอนามัยเป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดเงื่อนไขให้บุคคลต้องปฏิบัติตาม ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองให้บุคคลทำโดยอิสระ อีกทั้งข้อเท็จจริงก็ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นผู้แทนชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมหรือกระทำในนามชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม

ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ เป็นบทบัญญัติรับรองเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคล โดยบุคคลมีเสรีภาพประกอบกิจการหรืออาชีพใดที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวข้างต้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์สาธารณะ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๗ เป็นบทบัญญัติกำหนดข้อห้ามเพื่อการควบคุมตรวจสอบสุราที่นำออกจำหน่ายให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ประชาชนบริโภคโดยไม่มีอันตรายต่อสุขภาพอนามัย ซึ่งเป็นข้อยกเว้นที่รัฐสามารถจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๐ วรรคสอง

สำหรับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๕ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เพื่อเป็นแนวทางในการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล อยู่ในความควบคุมตรวจสอบของรัฐสภา พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๗ บทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดขายสุราหรือนำสุราออกแสดงเพื่อขาย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิต เป็นคนละเรื่องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ไม่เกี่ยวกับการจัดระบบการถือครองที่ดิน การจัดหาแหล่งน้ำให้เกษตรกร รวมถึงการรักษาผลประโยชน์และการส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๔ และมีได้เป็นการขัดขวางระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาดหรือเป็นการสนับสนุนให้มีการผูกขาดการจำหน่ายสุราตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗ ดังนั้น พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๗ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗

ย่อโดย นายจิรัฏฐ์ องศุลภา
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการ

นางสาวไพบรียา ทัดคนสกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑๑

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ